

НОВИ САД - На данашњи дан 1739. године Београдским миром окончан је рат започет 1737. између Турске и Аустрије. Аустрија је изгубила територију Србије северно од Западне Мораве, Малу Влашку (Олтенија), као и део Босне у Посавини, што је све запосела Пожаревачким миром 1718. Ипак је задржала територије северно од Саве и Дунава (Банат и југоисток Срема).

Данас је петак, 18. септембар, 262. дан 2020. До краја године има 104 дана.

1502 - Шпански морепловац Кристифор Колумбо доспео је на обалу данашње Костарике на четвртом и последњем путовању у Нови свет.

1709 - Рођен је енглески писац и лексикограф Семјуел Џонсон, чији је "Речник енглеског језика" из 1755. више од века важио за најрелевантнији речник тог језика. Остала дела: поема "Таштина људских жеља", трагедија "Ирена", "Животи песника".

1759 - Француска је након војног пораза препустила Британцима колонију Квебек (данас савезна држава Канаде). О жестини сукоба говори и податак да су у последњој бици погинула оба команданта, Британац Џејмс Волф и Француз Луј Монкалм.

1810 - У Чилеу је почео устанак против шпанске колонијалне власти под вођством Бернарда О'Игинса, потоњег чилеанског диктатора од 1817. до 1823.

1819 - Рођен је француски физичар Жан Бернар Леон Фуко, који је с Арманом Иполитом Лујем Физоом измерио брзину светлости. Огледом с клатном (Фукоов експеримент) је доказао обртање Земље, пронашао је жироскоп, усавршио телескоп, открио вртложно-вихорне струје у металним масама (Фукоове струје).

1851 - Изашао је први број "Њујорк тајмса". Оснивач дневног листа који је брзо стекао велики углед био је Хенри Џервис Рејмонд.

1905 - Рођена је шведско америчка филмска глумица Грета Луиза Густафсон, позната као Грета Гарбо. Била је активна од 1921. до 1941. кад је одлучила да се повуче. Филмови: "Пољубац", "Мата Хари", "Ана Кристи", "Краљица Кристина", "Ана Карењина", "Дама с камелијама", "Марија Валевска".

1911 - Умро је руски председник владе Петар Столипин, смртно рањен у атентату у позоришту у Кијеву четири дана раније.

1931 - Јапан је започео рат са Кином нападом на Манџурију, данас североисточна Кина. Манџурија је окупирана, а 18. фебруара 1932. проглашена је "независност" Царевине Манџукуо. На њено чело Јапанци су довели последњег кинеског цара Пу Јиа, чији је положај у стварности био симболичан.

1934 - Совјетски Савез је ушао у Друштво народа.

1961 - У авионској несрећи изнад Северне Родезије, данас Замбија, погинуо је шведски дипломата, генерални секретар УН од 1953. Хјалмар Агне Даг Хамаршелд, доктор филозофије и академик. Смрт, под околностима које нису расветљене, прекинула је Хамаршелдову мисију решавања кризе у Конгу. Постхумно му је додељена Нобелова награда за мир.

1964 - Умро је ирски писац Шон О'Кејзи, самоук чије се драме одликују сочним дијалогом, мешавином трагичног и комичног. Био је у младости физички радник и комуниста, организатор ирске Грађанске армије и борац за слободу Ирске. Дела: "Јунона и паун", "Сенка тобџија", "Катлина слуша", "Плуг и звезде", "Проклетства и благослови", "Црвене руже за мене", "Добоши оца Неда", "Бискупове логорске ватре".

1973 - У УН су примљене Источна и Западна Немачка и Бахами.

1978 - Због египатско-израелског споразума у Кемп Дејвиду, оставке су у знак протеста поднели шеф дипломатије Египта Ибрахим Камел и амбасадор у САД Ашраф Горбал.

1981 - У Француској је укинута смртна казна.

1982 - Либанска хришћанска милиција окончала је масакр у палестинским избегличким логорима Сабра и Шатила у Бејруту, током којег су убијене стотине људи, реванширајући се тако исламским терористима који су четири дана раније убили лидера хришћана и новоизабраног председника Либана Бешира Џемаила.

1988 - Војна хунта је оборила владу председника Бурме, данас Мјанмар, Маунга Маунга, дан пошто је војска у центру Рангуна пуцала на продемократске демонстранте и убила хиљаде људи.

1993 - Око 2.000 добровољаца кренуло је у опкољени град Сухуми, одговарајући на апел председника Грузије Едуарда Шеварднадзеа да се оружјем супротставе сепаратистима у грузијској аутономној републици Абхазији.

1997 - Исламски терористи напали су у центру Каира туристички аутобус и убили девет немачких туриста и египатског возача.

2001 - Председник САД Џорџ Буш потписао је документ којим је одобрио војну акцију против одговорних за терористичке нападе на Њујорк и Вашингтон седам дана раније.

2002 - Умрла је Маргита Стефановић Маги, музичар. Клавијатуриста и композитор Екатарине Велике (првобитно Катарина ИИ) култне музичке групе београдског "Новог таласа" 80-их 20. века. Рођена је у породици интелектуалаца, отац Славољуб Стефановић Раваси био је познати српски режисер и драматург. Била је школовани музичар, а дипломирала је архитектуру.

2005 - У Авганистану су одржани парламентарни и локални избори, први пут после 1969. године.

2005 - Умро је руски новинар и писац Јегор Јаковљев, један од симбола гласности и перестројке. Као главни уредник листа "Московскије новости", од 1986. до 1991. од тог листа је направио центар око којег су се окупљали интелектуалци који су захтевали либерализацију.

2006 - Приликом великих демонстрација у Будимпешти повређено је више од 120 демонстраната и више од 100 полицајаца. Демонстрације је изазвао снимак изјаве премијера Ференца Ђурчања на којем се чују његове речи да су "чланови коалиције у протеклих годину и по дана, непрекидно лагали грађане". Међу милитантним демонстрантима посебно се истицао Ласло Тороцкаи, лидер пронацистичког покрета "64 жупаније".

2008 - Заменик председника Владе Србије, министар полиције Ивица Дачић и директор "Еуропола" Макс Петер Расел потписали су, у Палати "Србија" у Новом Београду, Споразум о стратешкој сарадњи Владе Србије и европске полицијске канцеларије - "Еуропол".

2008 - Окружни суд УНМИК-а у Пећи осудио је Јетона Муљаја, који је 30. марта 2007. на манастир Високи Дечани испалио пројектил из ручног ракетног бацача, на три и по године затвора. Манастир Дечани нападнут је четири пута током претходних осам година, једном 2000. два пута 2004. и четврти пут марта 2007. Током тих напада 24 гранате пале су у непосредној близини храма, а напад из марта 2007. је први у којем је извршилац пронађен и осуђен. Манастир Дечани, вероватно највеличанственији храм средњовековне Србије задужбина је српског краља Стефана ИИИ Дечанског и цара Душана. Градња храма окончана је 1335. а осликавање фрескама завршено је 1350. Од 2004. Дечани се налазе на листи заштићених објеката културе УНЕСКО-а.

2009 - Умрла је Јелена Јечменица солиста Опере Српског народног позоришта у Новом Саду, мецосопран и професор соло певања у Музичкој школи "Исидор Бајић". На сцени СНП-а остварила је бројне улоге попут Деме у "Ери с оног свијета", Кончаковне у "Кнезу Игору", Кармен у истоименој представи, Фенене у "Набуку", Олге у "Евгенију Оњегину",

Мадлене у "Риголету". Носилац је између осталог и Златне медаље "Јован Ђорђевић", највишег признања СНП-а.

2013 - Државни дуг САД достигао је ниво од 73 одсто бруто друштвеног производа (БДП), што је максимум у историји те земље, ако се изузме време Другог светског рата, наведено је у извештају Буџетског комитета Конгреса. Крајем 2007. ниво државног задужења био је 50 одсто нижи.

2014 - Грађани Шкотске изјаснили су се на референдуму за останак у саставу Уједињеног Краљевства. За постојећи статус у оквиру Велике Британије изјаснило се 55,3 одсто, док је 44,7 изабрало самосталност Шкотске.

(Танјуг)